

*Ми їстимось за те, чому
немає чини в усьому світі –
за Батьківщиною.*
О. Довженко

Наукові інновації та передові технології

СЕРІЯ "ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ"

СЕРІЯ "ЕКОНОМІКА"

СЕРІЯ "ПРАВО"

СЕРІЯ "ПЕДАГОГІКА"

СЕРІЯ "ПСИХОЛОГІЯ"

№ 6(8) 2022

**Громадська наукова організація «Всеукраїнська
Асамблея докторів наук із державного управління»**

у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

«Наукові інновації та передові технології»

*(Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»)*

Випуск № 6(8) 2022

Київ – 2022

**Public scientific Organization «Ukrainian Assembly
of Doctors of Sciences in Public Administration»**

within the work of the Publishing Group «Scientific Perspectives»

«Scientific innovations and advanced technologies»

*(Series «Public Administration», Series «Law», Series «Economics»,
Series «Psychology», Series «Pedagogy»)*

Issue № 6(8) 2022

Kyiv – 2022

**«Наукові інновації та передові технології» (Серія «Державне управління»,
Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»):
журнал. 2022. № 6(8) 2022. С. 654.**

Рекомендовано до друку Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 06.06.2022, № 2/6-22)

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
серія KB № 24962-14902P від 13.09.2021 р.*

Журнал видається за наукової підтримки: ПВНЗ Університет Новітніх Технологій, громадської організації «Асоціація науковців України», громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання».

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 30.11.2021 № 1290 журналу присвоєно категорію "Б" із права.

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 01.02.2022 № 89 журналу присвоєно категорію "Б" із педагогіки

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 07.04.2022 № 320 журналу присвоєно категорію "Б" із економіки та державного управління.

Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

Журнал заснований з метою розвитку вітчизняного наукового потенціалу у галузях державного управління, права, економіки, психології, педагогіки та його інтеграції у світовий науковий простір, шляхом оприлюднення результатів наукових досліджень.

Головний редактор

Романенко Євген Олександрович - доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України, проректор з наукової роботи Національного авіаційного університету, Президент громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- **Балахтар Катерина Сергіївна** - доктор філософії (PhD) за спеціальністю 053. Психологія, старший викладач кафедри іноземних мов Національного університету ім. О. О. Богомольця (Київ, Україна)
- **Бахов Іван Степанович** — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- **Бельська Тетяна Валентинівна** - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості (Київ, Україна)
- **Гбур Зоряна Володимирівна** - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна)
- **Дацій Олександр Іванович** — доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- **Дегтяр Олег Андрійович** — доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова (Харків, Україна)

- *Журавльова Лариса Петрівна* — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна)
- *Заячківська Оксана Василівна* - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- *Льбіна Анастасія Олександрівна* - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)
- *Ічанська Олена Михайлівна* - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- *Кайдашев Роман Петрович* — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного, фінансового та банківського права Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- *Каламаж Руслана Володимирівна* - доктор психологічних наук, професор, проректор з навчально-виховної роботи Національного університету «Острозька академія» (Рівне, Україна)
- *Кардаш Оксана Любомирівна*, кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматики, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- *Коваленко Олена Михайлівна* - кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України (Київ, Україна)
- *Корнієнко Петро Сергійович* - доктор юридичних наук, доцент, адвокат, заступник першого проректора по роботі з коледжами, професор кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту (Київ, Україна)
- *Кошова Світлана Петрівна* — кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри управління охорони здоров'я Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (Київ, Україна)
- *Кравчук Володимир Миколайович* — доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- *Литвиненко Віктор Іванович* — доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Навчального наукового інституту права Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- *Лич (Назарук) Оксана Миколаївна* - доктор психологічних наук, доцент, член-кореспондент української академії акмеології, член громадської спілки «Національна психологічна асоціація», доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- *Марушева Олександра Анатоліївна* - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (м. Київ, Україна)
- *Міхальський Томаш* — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
- *Мізюк Вікторія Анатоліївна* – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- *Миргород-Карпова Валерія Валеріївна* - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
- *Новак-Калаяєва Лариса Миколаївна* — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України (Львів, Україна)
- *Орлова Наталія Сергіївна* — доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (Харків, Україна)
- *Павлов Костянтин Володимирович* — доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- *Помиткін Едуард Олександрович* — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Київ, Україна)
- *Помиткіна Любов Віталіївна* — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- *Приходькіна Наталія Олексіївна* - доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)

- *Сапожніков Станіслав Володимирович* - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології Університету імені Альфреда Нобеля (Дніпро, Україна)
- *Сопілко Ірина Миколаївна* - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Заслужений юрист України, декан юридичного факультету Національного Авіаційного Університету (Київ, Україна)
- *Титко Анна Василівна* — кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- *Трушкіна Наталія Валеріївна* - кандидат економічних наук, член-кореспондент Академії економічних наук України, дійсний член Центру українсько-європейського наукового співробітництва, старший науковий співробітник відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємництва Інституту економіки промисловості НАН України (Київ, Україна)
- *Турчинова Ганна Володимирівна* — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)
- *Федоренко Владислав Леонідович* — доктор юридичних наук, професор, DrHb - доктор хабілітований наук правничих (Польська академія наук), Заслужений юрист України, директор Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна)
- *Хохліна Олена Петрівна* — доктор психологічних наук, професор, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- *Чернуха Надія Миколаївна* — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна)
- *Чумак Оксана Володимирівна* - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
- *Якимчук Аліна Юріївна* — доктор економічних наук, професор, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- *Яковицька Лада Савелівна* — доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Педагогіка»

Kovalska N.V., Prisyashnyuk N.M. <i>SOME BENEFICIAL STRATEGIES FOR DISTANCE INTERACTIVE TEACHING THE LANGUAGE THROUGH THE PANDEMIC</i>	15
Levchyk I.Yu., Mazur O.I. <i>THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FRAMEWORK OF INTEGRATED LEARNING OF PROFESSIONALLY ORIENTED ENGLISH COMMUNICATION OF FUTURE JOURNALISTS IN THE UKRAINIAN CONTEXT</i>	27
Lystopadova V.V., Khalaim D.S. <i>DIFFERENTIAL EQUATIONS IN PREVENTION OF DISEASES</i>	41
Бевзюк М.С. <i>ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ</i>	49
Волобуєв В.В. <i>ЩОДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ</i>	59
Волошенко М.О. <i>МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ДО ФОРМУВАННЯ УСВІДОМЛЕНОГО БАТЬКІВСТВА У МОЛОДІ</i>	72
Ворощук О.Д., Комар І.В., Петришин Р.А. <i>СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ</i>	81
Гапоненко Н.П. <i>ЩОДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ</i>	92
Гасюк І.Л., Дарманська І.М. <i>КОРУПЦІЯ І ЯКІСТЬ ОСВІТИ ТА НАУКИ: ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТА ФАКТОРИ РОЗВИТКУ КРИЗОВОГО СТАНУ</i>	99

- Голубенко Т.О., Діордіца І.М., Сіра Л.І.** 112
*ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В
УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*
- Дияк В.В., Тушко К.Ю.** 124
*ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРОКОРДОННИКІВ ДО
ПРОФЕСІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОЕКТНОГО
УПРАВЛІННЯ*
- Іваненко Н.В., Козак Л.В.** 131
*ОСОБЛИВОСТІ ПІЗНАВАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ШОСТОГО
РОКУ ЖИТТЯ*
- Колмикова О.О.** 142
*РОЗВИТОК НАВИЧОК МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ
З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У
КУРСАНТІВ-МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ТОРГІВЕЛЬНОГО ФЛОТУ*
- Король С.М., Король В.М., Семенов В.М., Король С.А.** 150
*ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ І ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ
ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ У ПЕРІОД
ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ (1945-1950 РР.)*
- Кравцов В.О.** 162
*МЕТОДОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ЯК ХАРАКТЕРИСТИКА
ПРОФЕСІЙНОГО СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО
ПРАЦІВНИКА*
- Криворучко І.І.** 174
*ЗМІСТ ПОНЯТТЯ «ДОСЛІДНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ» У
ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА ЗАРУБІЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ*
- Лівшун О.В.** 184
*ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА
РОЗВИТКУ ТЕХНІЧНИХ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ*
- Лупак Н.М.** 194
*УКРАЇНА І РОСІЯ НА ПЕРЕХРЕСТІ МЕНТАЛЬНИХ КООРДИНАТ ЯК
ПРОБЛЕМА СУЧАСНОГО ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ ТА
ОСВІТНЬОГО ДИСКУРСУ*

- Наказний М.О., Іванов О.Б., Нестерова О.Ю., Гаврилова А.В., Галушко Т.В.** 210
СИСТЕМА ОСВІТИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОСМИСЛЕННЯ ПРОБЛЕМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ІСПАНІЇ
- Новаківська Л.В.** 220
ОРГАНІЗАЦІЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ СЛОВЕСНОСТІ У МЕТОДИЧНОМУ ДОРОБКУ І. ГАВРИЛОВА
- Пічкур М.О.** 230
РЕТРОСПЕКТИВА ОБРАЗОТВОРЧОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Родіонов П.Ю., Родіонова О.В.** 246
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ВЗАЄМОЦІНЮВАННІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
- Руденко Ю.А.** 259
РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ТЕАТРАЛЬНО-МИСТЕЦЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ
- Сидоренко Т.Д.** 269
ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ПЕДАГОГІЧНОГО ЦИКЛУ
- Талаш І.О.** 282
ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ ШЛЯХОМ УЧАСТІ
- Ходцева А.О., Коломієць С.В., Грек К.А.** 294
РОЗВИТОК РЕФЛЕКСИВНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

СЕРІЯ «Економіка»

- Klymchuk M.M., Kukharuk A.D., Ivanova T.V., Redko K.Yu.** 306
ECONOMIC AND MANAGEMENT ADAPTATION OF INDUSTRIAL ENTERPRISES IN THE POST-WAR PERIOD BASED ON DIGITAL TRANSFORMATION

- Браславська О.В., Герасименко О.В.** 319
РЕДЕВЕЛОПМЕНТ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ (НА ПРИКЛАДІ М. УМАНЬ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ)
- Гончарук С.М., Приймак С.В., Романів Є.М.** 331
РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ – ОСНОВНИЙ ТРЕНД ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ АУДИТОРСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
- Івахненко І.С., Приходько Д.О.** 343
ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ БРЕНД-ОРІЄНТОВАНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖЕВОЇ ГАЛУЗІ
- Карпінський Б.А., Карп'як А.О.** 355
КЛАСИФІКАЦІЯ І ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ ЗА ЦІННІСНИМ ПІДХОДОМ
- Кватернюк А.О.** 370
ОЦІНКА ТЕНДЕНЦІЙ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ РОСЛИННИЦЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ
- Коцупатрий М.М., Бірюк О.Г., Rogozний С.А.** 378
ОБЛІК ТА КОРПОРАТИВНИЙ ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ РОЗРАХУНКІВ ЗА ОРЕНДНОЮ ПЛАТОЮ ЗА ЗЕМЕЛЬНІ ДЛАНКИ (ПАЇ) НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРОБІЗНЕСУ
- Ольшанська М.В., Новоставська І.І.** 392
ВПЛИВ КЛАСИФІКАЦІЇ ОРЕНДИ НА ВІДОБРАЖЕННЯ ЇЇ В ОБЛІКУ І ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ
- Охрименко І.Б., Білошапка В.С.** 405
ВПЛИВ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НА ТЛІ ВІЙНИ
- Сторожук Т.М., Дружинська Н.С.** 424
УДОСКОНАЛЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛІКУ ДЕРЕВИНИ ТА ІНШОЇ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ
- Чорногор Н.О., Залевський А.В.** 434
МЕХАНІЗМ ДІЛОКРАТИЗАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ УПРАВЛІННЯ АЕРОПОРТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Швець А.І. 447
*РОЛЬ ЄС У ВІДНОВЛЕННІ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ*

СЕРІЯ «Державне управління»

Безверхнюк Т.М., Бабов К.Д., Цуркан О.І. 459
*РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ
ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ПОТЕНЦІАЛ КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ
СФЕРИ*

Гавриченко Д.Г. 471
*МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПРОМОЖНОЇ
СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я*

Дегтяр А.О., Заблоцький В.В. 482
*СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ КОМУНІКАЦІЇ
МІЖ ПУБЛІЧНОЮ ВЛАДОЮ ТА ГРОМАДСЬКІСТЮ НА
РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ*

Іванова В.М. 494
*ОСНОВНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ*

Коляда Ю.В., Кравченко Т.В., Кравченко В.Г. 504
*ДИНАМІЧНА КОМЕНСАЛ-МОДЕЛЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ
ЕКОНОМІКИ СУСПІЛЬСТВА З УРАХУВАННЯМ ЇЇ НЕГАТИВНИХ
СКЛАДОВИХ*

Лук'янов О.П., Кострубіцька А.В. 511
*ІСТОРИЧНА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА У ПІДГОТОВЦІ БАКАЛАВРІВ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 281 «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ»*

Прокопенко Т.П. 521
*ОРІЄНТИРИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИЗМУ*

Тодорова О.Л., Лесик О.В., Назаренко М.О. 529
*КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД ТА СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ЯК
СТИМУЛЮЮЧІ ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ РОЗБУДОВИ
РЕГІОНАЛЬНОЇ СПРОМОЖНОСТІ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ*

Шуст Н.Б. 544
*ДЕМОКРАТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З БРЕНДОМ КРАЇНИ
НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ ЧЕРЕЗ ІНДЕКСИ ДЕМОКРАТІЇ*

СЕРІЯ «Психологія»

Гульбс О.А., Балабанова Л.М. 552
*ОБ'ЄКТИВНІ ТА СУБ'ЄКТИВНІ ЧИННИКИ ГЕНДЕРНИХ
ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ
ПСИХОЛОГІВ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ*

Заболоцька С.І., Скоробагатько Д.В., Петренко М.С. 567
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Мирошниченко В.О., Станіна О.Д. 577
*ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ
ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ*

СЕРІЯ «Право»

Бунчук О.Б. 587
ЮРИДИЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ПОВАГИ ПРАВ ЛЮДИНИ

Комнатний С.О. 597
*ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ЖИТЛОВИМ ПИТАННЯМ І ЕМІГРАЦІЙНИМИ
НАСТРОЯМИ УКРАЇНЦІВ*

Нікітін Ю.О., Сидоренко Т.М. 604
*СИСТЕМНИЙ ПІДХІД, ЯК ОСНОВА ВИЗНАЧЕННЯ:
ІННОВАЦІЙНА ДОСЛІДНИЦЬКА ЕКОСИСТЕМА*

Петрина В.Н. 620
ДО ПИТАННЯ ПРО АРБИТРАЖ ТА ЙОГО ВИДИ

Федотов О.П., Назарко А.А.

633

НОВАЦІЇ У СФЕРІ МИТНОЇ СПРАВИ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Чернищук Н.В.

646

МІСЦЕ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ЮРИСТА В СУСПІЛЬСТВІ ТА ДЕРЖАВІ

УДК 340(075)

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-6\(8\)-646-653](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-6(8)-646-653)

Чернищук Наталія Володимирівна кандидат історичних наук, старший викладач кафедри права, Вінницький національний аграрний університет, вул. Сонячна, 3, Вінниця, 21000, <https://orcid.org/0000-0002-4497-7353>

МІСЦЕ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ЮРИСТА В СУСПІЛЬСТВІ ТА ДЕРЖАВІ

Анотація. У статті здійснено аналіз ролі та значення професії юриста у суспільному та державному житті на сучасному етапі. Доведено, що для українського суспільства професія юриста є важливою, адже наразі відбувається становлення правової держави в Україні: розвиток та формування сучасної законодавчої бази, утвердження верховенства права, впровадження системи соціальних гарантій, підвищення правової культури та рівня правових знань українських громадян.

Зазначено, що соціальні зміни в суспільстві та збільшення попиту на фахівців юридичних професій призводять до того, що є потреба на ринку юридичних послуг лише на фахівців з високим рівнем професіоналізму та компетентності.

Доведено, що юристи на сучасному етапі не лише беруть участь у реалізації права, а й вносять свій внесок у вдосконалення правового регулювання суспільних відносин. Юристи розробляють пропозиції щодо вдосконалення законодавства і направляють їх до компетентних органів, беруть участь у роботі правотворчих органів, готують проекти законів та інших юридичних актів, дають висновки і відгуки на проекти нормативних актів.

Наголошено на тому, що однією з найважливіших характеристик професії юриста є її кваліфікація. Адже лише кваліфікований юрист розуміє сутність і соціальну значущість своєї професії, уявляє суть, характер і взаємодію правових явищ, знає основні проблеми у конкретній галузі права, усвідомлює їхній взаємозв'язок в цілісній системі знань і значення для реалізації права в професійній діяльності. Специфічними ознаками професійної діяльності юриста є гласність, контроль громадськості, громадської думки. Запропоновано таке визначення поняття «юрист» - це фахівець, який має спеціальну освіту, володіє спеціальними теоретичними правовими знаннями та чинним законодавством, вміє їх застосовувати на практиці, захищаючи права та свободи людини і громадянина.

Ключові слова: юрист, правник, професія, кваліфікація

Chernyschuk Natalia Volodymyrivna Candidate of Historical Sciences, Senior Lecturer, Department of Law, Vinnytsia National Agrarian University, Faculty of Management and Law, Vinnytsia, Sonyachna St., 3, Vinnytsya, 21000, <https://orcid.org/0000-0002-4497-7353>

PLACE AND APPOINTMENT OF A LAWYER IN SOCIETY AND THE STATE

Abstract. The article analyzes the role and importance of the legal profession in public and state life. It is proved that the profession of a lawyer is important for the Ukrainian society at the present stage, because the rule of law in Ukraine is being formed: development and formation of modern legislation, rule of law, introduction of social guarantees, improvement of legal culture and legal knowledge of Ukrainian citizens.

It is noted that social changes in society and increasing demand for legal professionals lead to the fact that there is a need in the legal services market only for professionals with a high level of professionalism and competence.

It is proved that lawyers at the present stage not only participate in the implementation of law, but also contribute to the improvement of legal regulation of public relations. Lawyers develop proposals for improving the legislation and send them to the competent authorities, participate in the work of law-making bodies, prepare draft laws and other legal acts, give conclusions and responses to draft regulations.

It is emphasized that one of the most important characteristics of the legal profession is its qualification. After all, only a qualified lawyer understands the essence and social significance of his profession, understands the essence, nature and interaction of legal phenomena, knows the main problems in a particular field of law, realizes their relationship in a holistic system of knowledge and importance for law in professional activities. Specific features of a lawyer's professional activity are publicity, public control, public opinion. The following definition of the term "lawyer" is proposed - a specialist who has special education, has special theoretical legal knowledge and current legislation, is able to apply them in practice, protecting the rights and freedoms of man and citizen.

Keywords: lawyer, lawyer, profession, qualification

Постановка проблеми. Зростання ролі юриста у сучасному суспільстві об'єктивно обумовлено ускладненням соціальної інфраструктури (демократизація суспільних відносин, лібералізація економічного життя, зростання приватної ініціативи), розвитком правового статусу особистості, розширенням індивідуальних прав і свобод. Зростає роль різних форм соціального і правового регулювання, що зумовлює появу специфічних соціальних посередників у відносинах між людьми та їх групами, а також

державою. Сьогодні будь-яка подія, вчинок приватної особи, діяльність державного органу чи його посадової особи, які перебувають поза рамками побутових відносин, не можуть обійтися без експертизи чи консультації з боку юриста чи особистого адвоката. Необхідність перегляду ролі юриста у сучасному суспільстві, його місця у формуванні правової держави, вимагає сучасних наукових підходів, нових досліджень та потребує ґрунтовного вивчення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми місця та ролі юриста у суспільстві висвітлювали у своїх працях такі вчені як Гаврилов О., Гапотій В., Коцовець Р., Мінкова О., Сливка С., Петришен О., Уварова О., Погребняк С. тощо. Однак посилення ролі юриста на сучасному етапі розвитку українського суспільства, необхідність утвердження міжнародних стандартів у кваліфікаційних професійних вимогах зумовлює необхідність детального наукового дослідження зазначеної проблеми.

Мета статті. Проаналізувати особливості професії юриста та визначити місце та призначення юриста в суспільстві та державі.

Виклад основного матеріалу. Юрист - це професіонал, який має спеціальні правові знання, глибоко переконаний у винятковому призначенні права і законності для суспільства, кваліфіковано користується юридичним інструментарієм при розв'язанні юридичних проблем в ім'я захисту прав і законних інтересів громадян [4].

В суспільстві юристи відіграють важливу роль тому, що від поради або рішення юриста багато в чому залежить доля людини, благополуччя сім'ї, її майновий стан, економічний розвиток суспільства.

Конфліктність юридичної діяльності дуже часто відбувається на стику протилежних інтересів в умовах протидії або відкритої боротьби: позивач-відповідач, обвинувачений-потерпілий, правопорушник-співробітник правоохоронного органу тощо. Наявність подібних суперечностей у професійній діяльності юристів обумовлено протилежністю індивідуальних потреб та інтересів. Тому у більшості випадків юридична діяльність здійснюється на основі компромісу із суспільством та його представниками.

Слід окремо відзначити інтелектуальну привабливість зазначеної професії. Будь-яка кваліфікована робота вимагає від свого виконавця наявності певного рівня інтелекту (професійних знань, оціночних критеріїв, почуттів, професійного етикету). Однак, щодо роботи юриста, можна стверджувати, що це в більшості випадків інтелектуальна робота. В ході вирішення юридичної справи юристу доводиться застосовувати загальні вимоги правової норми до конкретної життєвої ситуації шляхом прийняття відповідного рішення. Це передбачає необхідність прогнозування подальшого розвитку подій, моделювання можливих ситуацій, визначення засобів для їх попередження, що свідчить про інтелектуальну напруженість юридичної роботи. При цьому, слід відзначити, що окремі юридично значущі дії в професійній діяльності юриста вимагають від нього не лише інтелекту, а ще й значної фізичної підготовки [5].

Поряд з принципами самостійності, індивідуальної відповідальності, процесуальної незалежності робота юристів багато в чому має колективний характер. Значна кількість рішень приймаються не від імені конкретного виконавця, а від імені органу держави або всієї держави, що вказує на колективність його вироблення, прийняття та забезпечення реалізації. Наприклад, рішення суду базується на результатах колективної праці багатьох учасників процесу (слідство, адвокати, прокуратура, оперативні служби, свідки, експерти). Слід сказати і про системну єдність юридичних установ в цілому, які можуть виконувати свої функції лише у тісному контакті та взаємодії.

Робота юриста пов'язана з правовими аспектами різних життєвих ситуацій, із захистом прав і законних інтересів особистості, суспільства і держави. Юристу за родом роботи доводиться підлаштовувати конкретний життєвий випадок під конкретну норму, тобто під загальне правило, що пропонує вид і міру можливого або належного поведіння. Для чого від юриста потрібно не тільки висока професійна компетентність, а й громадянська життєва позиція [5].

Громадянська позиція юриста має велике значення при соціальної оцінці фактів, подій, що мають юридичне значення, при виборі виду і міри примусового впливу до правопорушника, при обранні та застосуванні до винного встановленого рамками закону покарання. Скажімо, надмірно строга установка юриста може привести до розширення їм сфери дії кримінального закону, до застосування більш суворих заходів покарання. Помірна установка може виразитися в обмеженні сфери дії кримінального закону і в пом'якшенні покарання. Ліберальна установка юриста може призвести до необґрунтованого прояву "гуманізму" стосовно злочину і несправедливим, нелюдським відношенням до потерпілого, до суспільства в цілому [3].

Діяльність юриста носить державний характер. Вона пов'язана з питаннями дотримання державної дисципліни, забезпечення законності, зміцнення правопорядку та ін. Багато юристів займають посади в державному апараті, перебувають на державній службі і наділені владними повноваженнями. Робота юриста характеризується високими вимогами до точного відповідності прийнятих ним рішень чинному законодавству. Він зобов'язаний активно проводити в життя політику держави, відповідально ставиться до дорученої справи, бути готовим до захисту прав, свобод і законних інтересів особистості, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань [3].

Розглядаючи сутність юридичної професії, необхідно розглянути сучасні її інтерпретації. Професія або як інколи ще називають фах – це відокремлений комплекс дій та відповідних знань, що вимагає спеціальної освіти. Вища юридична освіта – це певний освітній рівень, здобутий у результаті послідовного, системного та цілеспрямованого процесу засвоєння системи правових знань, поглядів, переконань, умінь та навичок, формування

особистості як громадянина, здатного до професійно-правової діяльності. Під здобуттям юридичної освіти необхідно розуміти досягнення освітнього рівня, засвідченого документом. Система установ вищої юридичної освіти складається з широко профільних та спеціалізованих закладів різних типів: університети, академії, інститути, коледжі.

Правовий термін «юридична професія» є комплексним поняттям, що охоплює різні аспекти правової діяльності. Отже, можна сказати, що у загальному вигляді юридична професія представлена юристами та правниками. У підручнику «юридична деонтологія» за редакцією О.Ф. Скакун та Н.І. Овчаренко, автори зазначають, що професія юриста розкривається через поняття: а) діяльність, взяту як певну реальність; б) професіоналізм як якість діяльності; в) юридичний характер як особлива сфера діяльності на відміну від економічної, управлінської та інше.

Професія юриста – широка область трудової діяльності, що вимагає юридичних знань і навичок, необхідних для виконання певної роботи у правовій сфері соціальних послуг. Вона визначається специфічними умовами діяльності даної сфери і виражається в високій правовій культурі юридичного працівника цієї сфери [4].

У своїй роботі «Історія римського права» І. А. Покровський, зазначає, що першими юристами можна назвати римських жерців - понтифіків. Саме вони заклали засади правового регулювання суспільного життя, створили велику базу прецедентів. Лише декілька століть потому юриспруденція сформувалася як наука. Нині поняття «юрист» об'єднує всіх людей, які займаються різноманітною професійною юридичною діяльністю — суддів, слідчих, прокурорів, нотаріусів, юрисконсультів, адвокатів.

Нині юридична наука є багатогранною, саме тому єдиного загальноприйнятого визначення такої професії як «юрист» немає. Тому, на нашу думку, доцільним буде розглянути плюралізм сучасних інтерпретацій щодо цього визначення [4].

Поняття юрист походить (від лат. Jus - право) - фахівець з правознавства, юридичних наук; практичний діяч у галузі права.

Як зазначають С. Д. Гусарєв та О. Д. Тихомиров, юрист - це професіонал, який має фундаментальні та спеціальні правові знання, глибоко переконаний у винятковому призначенні права і законності для суспільства, кваліфіковано користується юридичним інструментарієм при розв'язанні юридичних проблем в ім'я захисту прав і законних інтересів громадян.

На думку І. В. Бризгалова, юрист - це спеціаліст, який використовує свої знання на практиці, тобто має навички щодо складання юридичних документів, виконання всіх дій та операцій із застосуванням необхідних засобів і способів у процесі вирішення юридичної справи, які належать до його професійної компетенції [5].

Також, на одному із сайтів адвокатів м. Києва міститься наступне тлумачення цієї професії: юрист - це професіонал, який має фундаментальні та спеціальні правові знання, глибоко переконаний у винятковому призначенні права і законності для суспільства, кваліфіковано користується юридичним інструментарієм при розв'язанні юридичних проблем в ім'я захисту прав і законних інтересів громадян.

Сфери застосування юридичної професії: правовий нагляд і контроль за відповідністю виконання і дотримання підконтрольними об'єктами правових приписів, правові послуги, консультування з правових питань, правовий супровід, правове представництво, правовий аудит, правосуддя і вирішення спорів у процесі судових проваджень: кримінально-правових, адміністративно-правових, цивільно-правових та інших.

В Україні юристи підлягають кваліфікаційній атестації. Атестація юриста - це процес визначення кваліфікації, оцінка росту і якості знань, характеристика професіоналізму. Для проведення атестації створюються кваліфікаційні комісії. У 1982 році Міністерством вищої освіти СРСР була затверджена Кваліфікаційна характеристика юриста, де визначалася система вимог до знань та умінь юриста.

Мета кваліфікаційної атестації - поліпшення якісного складу працівників юридичної сфери.

Завдання кваліфікаційної атестації юриста-спеціаліста:

- 1) визначення рівня професійної кваліфікації;
- 2) визначення відповідності юриста займаній посаді.

В атестаційному документі повинні міститися такі характеристики:

- 1) оцінка практичної діяльності і професійних якостей особи, яка атестується;
- 2) оцінка ставлення особи до колег по роботі;
- 3) оцінка колегами внеску особи, яка атестується, у професійну діяльність колективу й у створення сприятливого клімату в ньому;
- 4) самооцінка особи, яка атестується.

Основні умови професійної відповідності юристів-практиків:

1. Наявність необхідного мінімуму знань, умінь, навичок, отриманих у результаті навчання і досвіду.

2. Емоційно-вольова готовність до виконання професійної діяльності. Виявити це можливо за допомогою вивчення мотивів професійного вибору, життєвих цілей особи, шляхів їхнього досягнення, особливостей світогляду, що відображають розуміння загально-соціальних і професійних проблем, зміст праці і службові прагнення.

3. Здатність до конкретної професійної діяльності. Вона розкривається через інтелект, професійне мислення. Головні з них: уміння аналітично і логічно мислити, мати професійну спостережливість, оперативну і довгострокову пам'ять, творчу пошукову активність і кмітливість.

У процесі атестації для оцінки ділової кваліфікації і професійної майстерності застосовуються такі методи: а) вивчення результатів діяльності за певний час (наприклад кількість розслідуваних справ, внесених протестів, пред'явлених і задоволених у силу обґрунтованості позовів); б) узагальнення усних характеристик особи, що атестується, з боку керівників, колег та інших осіб, з якими здійснюється співробітництво; в) вивчення складених керівниками письмових характеристик, в яких містяться відомості про успіхи або недоліки їх підлеглих за визначений час; г) біографічний метод, що передбачає оцінку даних трудової біографії особи, що атестується (застосовується при переході працівників у прокуратуру, суд та інші органи з правоохоронних та інших державних структур).

По завершенню атестації робиться висновок про те, відповідає чи не відповідає атестований займаній посаді, чи заслуговує бути зарахованим до резерву на просування по службі та ін. До висновків атестації важливо включати пропозиції про те, що працівник повинен зробити самостійно, щоб усунути виявлені комісією недоліки [2].

У атестації-документі повинні міститися такі елементи характеристики:

оцінка практичної діяльності і професійних якостей особи, що атестується; оцінка ставлення особи, що атестується, до колег по роботі; оцінка колегами внеску особи, що атестується, у професійну діяльність колективу й у створення сприятливого клімату в ньому; самооцінка особи, що атестується.

Особа, що має диплом про юридичну освіту (магістра або бакалавра) може працювати у сфері юридичних послуг: консультувати, складати юридичні документи, представляти клієнтів у суді.

Індивідуальні послуги в галузі права може надавати фізична особа-підприємець. Для такої юридичної практики ліцензія не потрібна (не плутати з адвокатським статусом). За дорученням від юридичної або фізичної особи юрист може здійснювати різні юридичні дії. Наприклад, представництво в суді, але тут важливо врахувати зростання обмежень адвокатської монополії.

Компетенція юриста, й особливо корпоративного (inhouse), не обов'язково поступається адвокатській, і тим більше, якщо він спеціалізується у галузях права, далеких від кримінального процесу. Наприклад, Inhouse-юрист може працювати у сфері міжнародного приватного права, господарського, договірнього, патентного, податкового, банківського та корпоративного.

Висновки. Таким чином, ми можемо дійти висновку, що єдиного всеохоплюючого визначення поняття професії юриста немає. Проаналізувавши особливості юридичної професії, роль юриста у суспільстві та державі, можна визначити, що юрист – це фахівець, який має спеціальну освіту, володіє спеціальними теоретичними правовими знаннями та чинним законодавством, вміє їх застосовувати на практиці, захищаючи права та свободи людини і громадянина. Враховуючи недостатню кількість в нашій країні кваліфікованих спеціалістів-юристів, постійно зростаючу роль права та юридичної процедури,

враховуючи престиж юридичної роботи та юридичного навчання, можна стверджувати про елітний характер юридичної професії.

Література:

1. Аболіна Т. Г., Нападиста В. Г., Рихліцька О. Д. Прикладна етика. Київ. 2012. 392 с. URL: http://www.big-library.com.ua/book/45_Prikladna_etika. (дата звернення 15.11.2021).
2. Гусарев С.Д. Юридична деонтологія. Київ, НАВСУ, 2000 (дата звернення 15.11.2021).
3. Підручники та посібники з юридичної деонтології. URL: http://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/juridichna_deontologija/16 (дата звернення 15.11.2021).
4. Юридическая деонтология, статьи по юридической деонтологии. URL: <http://yurist-online.com/uslugi/yuristam/literatura/deont/> (дата звернення 15.11.2021).
5. Юридичний журнал. URL: <http://justinian.com.ua/> (дата звернення 15.11.2021).
6. Юридична деонтологія: підр./за ред. В.М.Горшеньова, В.В.Комарова. Харків. 1993.

References:

1. Abolina, T. G., Napadista, V. G., Rihlic'ka, O. D. (2012). *Prikladna etika [Applied ethics]*. Kiiiv [in Ukrainian].
2. Gusarev, S.D. (2000). *Juridichna deontologija [Legal deontology]*. Kiiiv, NAVSU [in Ukrainian].
3. Pidruchniki ta posibniki z juridichnoï deontologii [Textbooks and manuals on legal deontology]. *the-law.at.ua* Retrieved from http://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/juridichna_deontologija/16 [in Ukrainian].
4. Juridicheskaja deontologija, stat'i po juridicheskoj deontologii [Legal deontology, articles on legal deontology]. *yurist-online.com* Retrieved from <http://yurist-online.com/uslugi/yuristam/literatura/deont/> [in Ukrainian].
5. Juridichnij zhurnal [Legal Journal]. *justinian.com.ua* Retrieved from <http://justinian.com.ua/> [in Ukrainian].
6. Gorshen'ova, V.M., Komarova, V.V. (1993). *Juridichna deontologija [Legal deontology]*. Harkiv [in Ukrainian].

